

Asia: VN/4037/2026

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 2026-2031

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Savon Kalatalouskeskus ry
LAUSUNTO

Mikonkatu 5

50100 MIKKELI

rauno.jaatinen@muikkusuomi.fi

MMM

PL 30

00023 VALTIONEUVOSTO

5.3.2026

Viite: VN/4037/2026

ASIA: VALTIONEUVOSTON ASETUSLUONNOS ERÄISTÄ KALASTUSRAJOITUKSISTA SAIMAALLA
VUOSINA 2026 - 2031

Etelä-Savon kalatalouskeskuksen hallitus on perehtynyt asetusluonnokseen eräistä kalastusrajoituksista Saimaalla vuosina 2026 – 2031 ja lausumme asiasta seuraavaa:

Nykymuotoinen saimaannorpan suojelu alkoi vuonna 2010. Tuolloin tehtiin vapaaehtoisia kalastusrajoitussopimuksia vesialueen omistajien kanssa, alettiin kolata apukinoksia ja määrättiin asetuksella tietyistä rajoituksista.

Nyt esitetty asetusluonnos on pääosin kannatettava, mutta esitämme siihen seuraavia muutoksia:

- 2 §:n kohta 6 tulee poistaa kokonaan. Verkkojen ankkuroinnilla ei näytä olevan juurikaan merkitystä siihen, jääkö norppa verkkoon kiinni vai ei. Yksittäisiä norppia on jäänyt sekä ankkuroituihin, että ankkuroimattomiin verkkoihin nykyisellä asetuskaudella.

- Alle 22 mm muikkuverkoilla ei saa kalastaa 15.4 – 15.6. Tällöin paikalliset kalastajat ja mökkiläiset voivat pyytää omat juhannusmuikkunsa itse. Ei ole osoitettu, että kalastuskiellon viikon lyhentämisellä olisi juuri merkitystä norppakantaan. Muikkuverkkoihin on lisäksi jäänyt vain muutama norppa koko seurannan aikana. Muikkujen kalastamisella on kuitenkin huomattava merkitys kotimaisen järvikalan käytössä ja sen edistämisessä sekä virkistyksellistä arvoa. Kesäkuun puolivälistä alkava rajoitusaika on myös tiedotuksen kannalta selkeämpi.

- Pyydyksiä ja kalastustapoja koskevat 1 momentissa säädetyt rajoitukset eivät koske onkimista, pilkkimistä, mukaan lukien ismet-kalastus, eikä heittovapa ja uistinkalastusta, vaikka niitä harjoitettaisiin kalasyöttiä käyttäen.

Ismet-kalastus on pilkintään rinnastettava kalastustapa, jossa kalastaja on pyydyksen välittömässä läheisyydessä. Tämän kalastustavan tulkinnoissa on ollut epäselvyyksiä, joten se on syytä lisätä asetustekstiin

- Rysien nielujen ohjeet tulee kirjata seuraavasti: ”nielun leveys levitettynä tai nielun pystykalterit eivät muodosta yli 150 mm väliä”. Asetusluonnoksen nykyinen teksti ei huomioi rysän nielun pystykalterirakennetta lainkaan.

Tekemämme muutosesitykset vastaavat pääosin Pohjois-Savon ELY-keskuksen tammikuussa 2026 ministeriölle antamaa lausuntoesitystä. Tämä esitys perustui vuosien 2010 – 2025 välillä tehtyihin tutkimuksiin, norpansuojelutoimiin ja niillä saavutettuihin tuloksiin sekä aluetilaisuuksista saatuun palautteeseen. Tulokset ovat olleet loistavia.

Heinäkuu on kotimaisen järvikalan saatavuuden turvaamiseksi tärkeä Saimaalla ja sillä on myös huomattava merkitys osakaskuntien lupamyyntitulojen kannalta. Kalatalouskeskus vastustaa esityksiä verkkokalastuskiellon ulottamisesta heinäkuulle, sillä se aiheuttaisi kohtuutonta haittaa ja tulonmenetystä sekä kotitarve- että kaupalliselle ja myös vapaa-ajan kalastukselle.

Lajin suojelun näkökulmasta heinäkuun kiellolle ei myöskään ole tarvetta. Viimeisen kymmenen vuoden aikana keskimäärin kaksi norppaa on jäänyt kalaverkkoihin heinäkuussa, mikä on kannan kokoon suhteutettuna alle puoli prosenttia. Se ei ole estänyt kannan kasvua, eikä uhkaa sitä vastakaan.

Tuskin minkään lajin suojelu on edennyt näin suotuisasti. Vuonna 2010 asetettiin tavoite, että norppia olisi vuoden 2025 loppuun mennessä 400 kappaletta. Saimaannorppia oli vuoden 2025 lopussa 530 kappaletta eli suojelutoimet ovat olleet todellinen menestystarina. Siksi rajoitustoimia ei pidä enää kiristää vaan pikemminkin kalastuskieltoja on mahdollista jo hieman helpottaa.

Toimeksi saaneena Rauno Jaatinen,

Toiminnanjohtaja, Etelä-Savon Kalatalouskeskus ry

Jaatinen Rauno
Etelä-Savon Kalatalouskeskus ry